

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.022/2021/6.

A Győri Ítéltábla a Bakkné dr. Gaál Éva ügyvéd által képviselt (cím9) Felperes1 (Cím2.) felperesnek a Popgyákunik és Bozzai Ügyvédi Iroda (cím10; ügyintéző: dr. Popgyákunik Péter ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím1) alperessel szemben közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2020. december 2. napján kelt 36.G.40.027/2020/18/II. számú ítélete ellen a felperes által a 19. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes közgyűlése 2020. március 3. napján meghozott 13/2020. III.03. határozata jogszabálysértő.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyja.

Mellőzi a felperes elsőfokú perköltségben marasztalását, egyben kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 42.000,- (negyvenkettőezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2016. november 16. napja óta tagja a cégnyilvántartásba a Cg. Cégjegyzékszám1 cégjegyzékszám alatt bejegyzett alperes szövetkezetnek, amely személyfuvarozó egyéni vállalkozók tevékenységének összehangolására, fuvarszervezése érdekében jött létre. Az alperes szövetkezet 2017. június 7. napján módosított alapszabálya III. 3. pontja a)-r) pontok alatt tartalmazza a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó tárgyköröket. A IV. 2. pont alapján a szövetkezeti tagsági jogviszony létesítésének feltétele, hogy a taggá válni kívánó személy az alapszabályban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismerje el, vállalja a vagyoni hozzájárulást és a személyes közreműködést. A IV. 3. pont szerint a tag alapvető jogai közé tartozik, hogy (a.) részt vegyen a szövetkezet tevékenységében, és (b.) igénybe vegye a szövetkezet által a tagok részére rendszeresített szolgáltatásokat. A IV. 4. g) pontja szerint „a szövetkezet tagja – a szövetkezet keretein belül – taxi személyszállító tevékenységet csak akkor végezhet, ha a szövetkezettel mint fuvarszervezővel külön fuvarszervezési megállapodást is köt. (...) A megállapodás megkötéséről és megszüntetéséről (felmondásáról) az igazgatóság dönt.”

[2] A szövetkezeti tagsági viszony alapján a felperes mint fuvarvállaló és az alperes mint fuvarszervező között 2017. június 30. napján együttműködési megállapodás jött létre, melyben a felperes megbízta az alperest azzal, hogy részére taxi személyszállítással összefüggő fuvarszervezési tevékenységet végezzen. Ezt a tevékenységet az alperes az általa működtetett diszpécserközpont útján látja el, úgy, hogy a fuvarvállaló részére az általa használt URH frekvencián, illetve egyéb módokon harmadik személyektől illetve szervezetektől származó taxi személyszállítást vonatkozó megrendeléseket közöl. Az alperes továbbá vállalta, hogy biztosítja a fuvarvállaló részére a taxi személyszállítási tevékenység piacán történő állandó jelenlétet is. A felperes a fuvarszervezési tevékenység ellenértékéeként átalánydíj megfizetésére vállalt kötelezettséget. A szerződés 10. pontjában a fuvarvállaló alávetette magát a fuvarszervezőnél rendszeresített etikai szabályzatban és SZMSZ-ben foglaltaknak, amelyek a megállapodás mellékletét képezték. A megállapodást a fuvarszervező azonnali hatállyal felmondhatta (12. pont) – más mellett – ha a fuvarvállaló megsérti a fuvarszervező etikai szabályzatában, utasításaiban, valamint a vonatkozó jogszabályokban foglalt, tevékenységével kapcsolatos kötelezettségeit, különös tekintettel az okirat 10. pontjában vállalt kötelezettségekre is.

[3] Az alperes igazgatósága a 2019. október 21. napján kelt határozatával az együttműködési megállapodást, annak 10. pontjának megsértése miatt "azonnali hatállyal" 2019. november 1. napjára felmondta. Egyben a határozatban úgy rendelkezett, hogy a lehető legsúlyosabb büntetési tétel alkalmazására tekintettel a felmondás végrehajtását a szövetkezet következő közgyűlésig felfüggeszti. A határozat indokolása szerint a felperes a taxi csoport zárt Viber oldalán olyan nyilatkozatokat tett, amely kimeríti az SZMSZ 1. számú melléklet 6. pontjában foglaltakat. Ezt a határozatot az igazgatóság a 2020. március 3. napján délelőtt 10 órakor megtartott igazgatósági ülésén hozott 1/2020. (III.03.) határozatával visszavonta, figyelemmel arra, hogy a felperessel kötött együttműködési megállapodásról a szövetkezet közgyűlése a 2020. március 3. napján tartandó közgyűlésén határozatot fog hozni. A határozat kitért arra is, hogy a felperes az együttműködési megállapodás felmondásával "az egyik legsúlyosabb szankcióban részesült, mellyel fuvart nem vehet fel, így az igazgatóság úgy döntött, hogy a közgyűlés hatáskörébe utalja." Az ugyanazon nap, este 18 órakor megtartott közgyűlésen a jelenlévő szövetkezeti tagok a 28 igen szavazattal, 14 nem szavazattal és 1 tartózkodással meghozott 13/2020. III. 03. határozattal egyetértettek azzal, hogy a felperes együttműködési megállapodását a cég felmondja. Az alperes igazgatósága a szintén ugyanazon nap, 21 óra 15 perckor megtartott ülésén – figyelemmel a 13/2020. III. 03. határozatra – az egyhangúlag meghozott 2/2020. (III. 03.) határozattal a felperessel kötött együttműködési megállapodást 30 napos felmondási idővel felmondta. Az igazgatóság ezt a határozatát az alapszabály III.11. pontja alapján úgy közölte, hogy a szövetkezet székhelyén lévő hirdetőtáblán két heti időtartamra kifüggesztette.

[4] A felperes keresetében az alperes közgyűlése 2020. március 3. napján meghozott 13/2020. III.03. határozata hatályon kívül helyezését, illetve annak végrehajtása felfüggesztését kérte. Kifejtett érvelése szerint egyrészt a határozat amiatt ütközik a Ptk. 3:325. § (1) bekezdésébe, mert a szövetkezet alapszabálya szerint a személyes közreműködési kötelezettség tagi alapjog, amely csak a tagkizárással vonható el, de nem az együttműködési megállapodás felmondásával. Az alperes SZMSZ-e 1. melléklete erre az esetre ugyancsak a tagkizárás szankciót írja elő. Másodsorban arra hivatkozott, hogy az alapszabály IV. 4. pontja g) alpontja szerint az együttműködési megállapodás felmondása az igazgatóság és nem a

közgyűlés hatáskörébe tartozik. Harmadlagosan azt sérelmezte, hogy a határozat indokolása szubjektív, általános, nem valós indokokon alapuló.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a keresettel támadott határozattal a közgyűlés nem az együttműködési megállapodás felmondásáról döntött, csak egyetértett az igazgatóság felmondásra vonatkozó határozatával. A jogszabály, illetve az alperes alapszabálya nem tiltja, hogy az igazgatóság valamely kérdés megtárgyalását a közgyűlés elé terjessze. Megítélése szerint a személyes közreműködési kötelezettség nem tagi alapjog, az együttműködési megállapodás a taxi személyszállító tevékenység feltétele, a felperes más személyes közreműködést a szövetkezetben végezhet.

[6] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, egyben a közgyűlési határozat végrehajtása felfüggesztése iránti kérelmet elutasította. Határozata indokolásában elsődlegesen a törvényszék azt állapította meg, hogy a felperes elmulasztotta a perindításra nyitva álló, a Ptk. 3: 36. § (1) bekezdésében meghatározott 30 napos "jogvesztő" határidőt. A felperes ugyanis a 2020. március 3. napján megtartott közgyűlésen jelen volt, így értesült a vitatott közgyűlési határozat tartalmáról. Ehhez képest a keresetét 2020. április 7. napján, a harminc napos határidőn túl nyújtotta be. Ehhez képest a bíróság megállapította, hogy az igazgatóság 2020. március 3. napján meghozott, együttműködési megállapodás felmondásáról rendelkező határozatával szemben határidőn belül terjesztette elő a keresetét. A bíróság megítélése szerint elkészen előterjesztett kereset érdemét vizsgálva megállapította, hogy a közgyűlés a támadott határozat meghozatalával nem vonta el az igazgatóság alapszabálya IV. 4. pontja g) alpontja szerinti, együttműködési megállapodás felmondására vonatkozó hatáskörét. A közgyűlés ugyanis csak az igazgatóság felmondási jogát illetően egyetértési jogát gyakorolta. Egyetértett az alperesi ellenkérelemmel abban, hogy nincs olyan jogszabályi, avagy alapszabályi rendelkezés, amely kőgensen megtiltaná, hogy a közgyűlés ebben a kérdésben az egyetértési jogát gyakorolja. Ugyancsak az ellenkérelemben kifejtett álláspontot fogadta el, amikor megállapította, hogy a felperes személyes közreműködési jogosultságát sem sérti a határozat, az együttműködési megállapodásban szabályozottakat meghaladóan az fennmarad. Végül a bíróság kitért arra is, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a közgyűlés egyetértési jogának gyakorlása körében indokolási kötelezettséget írna elő.

[7] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a keresetének való helytadás és az alperes első és másodfokú perköltségben marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen vitatta az ítélet indokolása azon megállapítását, hogy a keresetlevele benyújtásával elmulasztotta volna az arra nyitva álló törvényi határidőt. (Ptk. 3:36. § (1) bekezdése). Ebben az esetben a bíróságnak a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdése i) pontja alapján vissza kellett volna utasítania, ehelyett a bíróság érdemi határozatot, ítéletet hozott. Hivatkozott a Pp. 612. §-ára és arra, hogy a fellebbezéséhez mellékelte, a keresetlevél benyújtásához használt elektronikus űrlap szerint a beadványát 2020. április 1. napján 14 óra 46 perckor elindította a törvényszékhez. Mivel a keresetlevélnek néhány másodpercen belül meg kellett érkeznie a bíróságra, az érkeztetés helyes időpontja 2020. április 1. napja. Rámutatott, hogy az ítélet indokolása (21) bekezdésében foglaltakkal szemben az igazgatóság 2020. március 3. napján kelt, együttműködési megállapodást felmondó határozata ellen keresetet nem terjesztett elő. Erről ugyanis a keresetlevél benyújtásakor nem volt tudomása. Úgy vélte, hogy ezt - az alperes ellenkérelméhez csatolt - 2/2020.(III. 03.) igazgatósági határozatot az alperes utólagosan hozta meg, visszadátumozva. Emiatt kérte, hogy a másodfokú bíróság határozata indokolásában térjen ki arra, hogy ez a

határozat "jelen per elbírálása szempontjából nem tekinthető hatályosnak". Az együttműködési megállapodás felmondása érdemére kitérve előadta, hogy a megállapodás 10. pontja, valamint az igazgatóság 2020. március 3. napján kelt felmondása az Etikai Kódex rendelkezéseire utal vissza. Az alperes Etikai Szabályzata pedig nem ismeri a tagsági jogviszony fenntartása mellett a fuvarszervezéstől való végleges eltiltás lehetőségét. A fegyelmi büntetések időleges eltiltás tesznek lehetővé a fuvarszervezés szolgáltatástól, avagy súlyosabb tagi vétség esetén a szövetkezetből való kizárást. Így tagi vétség esetén az alperes fuvarszervezési szolgáltatásához való hozzáférést csak időlegesen lehet megvonni. Kérte, hogy a másodfokú bíróság ezen megállapításaival egyetértő elvi állásfoglalást alakítson ki.

[8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. A keresetindítási határidő elmulasztását illetően kifejtette, hogy ebben az esetben helyesen a kereset érdemi, ítélettel történő elutasításának van helye, mivel a Ptk. 3: 36. § (1) bekezdése szerinti harminc napos perindítási határidő nem jogvesztő, hanem elévülési határidő. Kiemelte, hogy a felperessel kötött együttműködési megállapodást nem az alperes közgyűlése, hanem az igazgatóság mondta fel a 2/2020.(III. 03.) igazgatósági határozattal. A felperes pedig az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését követően nem az igazgatóság, hanem kifejezetten a közgyűlés 13/2020. (III. 03.) számú határozata hatályon kívül helyezését kérte a keresetében. A közgyűlés egyetértésének kikérése nem jelenti azt, hogy a közgyűlési döntés elvonta volna az igazgatóság felmondásra vonatkozó hatáskörét. A felmondás jogát az igazgatóság gyakorolta és a felmondás tényéről az igazgatóság elnöke tájékoztatta a felperest.

[9] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét tárgyaláson kívül (Pp. 376.§), a fellebbezési kérelem és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp. 370. § (1) bekezdése) bírálta felül, így az nem érintette a közgyűlési határozat végrehajtása felfüggesztése iránti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezést.

[10] A törvényszék a helyesen megállapított tényállás alapján részben téves jogkövetkeztetésre jutva utasította el a keresetet.

[11] Ezért a fellebbezés részben alapos.

[12] Az ítéltábla előre bocsátja, hogy a törvényszék ítélete indokolásában az elsőfokú eljárás szabálya megsértésével állapította meg, hogy a felperes a keresetlevele benyújtásával elmulasztotta a Ptk. 3:36. §-a szerinti "jogvesztő" (elsőfokú ítélet (19) bekezdés) határidőt. Egyrészt amiatt, mert a fellebbezésben hivatkozott Pp. 612. §-a szerint elektronikus kapcsolattartás esetén a határidő elmulasztásának következményei a napokban megállapított határidő esetén nem alkalmazható, ha a bírósághoz intézett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján elektronikus úton az informatikai követelményeknek megfelelően (Büsz. 75/C. § (5b) bekezdés) előterjesztették. A konkrét esetben a 2020. március 3. napján megtartott közgyűlésen meghozott határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetlevelet a felperes elektronikus úton 2020. április 1. napján (szerdán) előterjesztette, ezen a napon a bírósági kinyomtatása is megtörtént. Így független attól, hogy a lajstromiroda a keresetlevelet csak 2020. április 7. napján látta el érkeztető bélyegzővel, a felperes a keresetlevelét a Ptk. 3:36. §-a (1) bekezdésében meghatározott 30 napos határidőn belül terjesztette elő.

[13] Másfelől amiatt is eljárásjogot sértő az ítélet azon megállapítása, hogy a perindítási határidőt a felperes a keresetlevél benyújtásával elmulasztotta, mert a harminc napos keresetindítási határidő megtartását a bíróság hivatalból vizsgálta. A törvényszék megítélésével szemben a Ptk. 3: 36. § (1) bekezdése alapján a jogi személy határozata hatályon kívül helyezése iránti keresetet a határozatról tudomásszerzéstől számított szubjektív, elévülési harminc napos határidőn belül lehet előterjeszteni; azzal, hogy a határozat meghozatalától számított egy éves objektív, jogvesztő határidőn túl per nem indítható. A bírósági eljárást megindító keresetlevél vagy kérelem késedelmes benyújtásáról szóló 4/2003. PJE iránymutatása (VI. pont) szerint "amennyiben a jogszabály a határidő elmulasztása kimentésére igazolást nem ír elő, a határidő elévülését a bíróság hivatalból nem állapíthatja meg, a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának nincs helye. Az alperes elévülési kifogása esetén az elévülés számítására a Ptk.-ban írt szabályokat kell alkalmazni, és ha az elévülési kifogás alapos, a határidő elmulasztásának következményeit az ügy érdemében hozott ítéletben kell levonni." A perbeli esetben az alperes a kétfokú eljárás során elévülési kifogást nem terjesztett elő, a bíróság pedig hivatalból a harminc napos elévülési határidő elmulasztását nem vizsgálhatta volna.

[14] Megjegyzendő, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása önmagának is ellentmondó, mivel egyrészt megállapítja a keresetindítási határidő elmulasztását (amely önmagában, minden további vizsgálat nélkül a kereset elutasítását eredményezi), másfelől viszont a kereset érdemét a továbbiakban vizsgálva, más okból utasította el azt. Az elévülési keresetindítási határidő elmulasztása ugyanis megszünteti a felperes a támadott határozatok felülvizsgálata iránti alanyi jogát, az igényérvényesítési jogot. (Győri Ítéltábla Gpkf. II. 25863/2017/3.) Emiatt már nem vizsgálhatóak a keresetben részletezett, a vitatott határozatok hatályon kívül helyezésére felhozott okok.

[15] Helyesen hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy az igazgatóság 2/2020. (III. 03.) határozata hatályon kívül helyezése iránti keresetet nem terjesztett elő, így a bíróság a kereseten túlterjeszkedve (Pp. 342. § (1) bekezdése) vizsgálta ítélete indokolásában ((21) bekezdés), hogy ezzel a határozattal szemben a keresetindítás határidőben történt-e. Emiatt az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából ezen bekezdést mellőzte.

[16] A részletezett eljárási szabálysértések nem vezethettek az ítélet hatályon kívül helyezésére, mivel a felperes a fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését nem kérte (Pp. 371. § (1) bekezdése b),d) pontjai), illetve a törvényszék azoktól függetlenül a kereset érdemében is állást foglalt, az eljárási szabálysértések pedig az ügy érdemi eldöntésére nem hatottak ki. (Pp. 381. §)

[17] A kereset érdemét, az abban megjelölt hatályon kívül helyezési okokat vizsgálva az elsőfokú bíróság végkövetkeztetésében helyesen állapította meg, hogy a támadott közgyűlési határozat nem vonta el a felperes tag Ptk. 3: 325. § (1) bekezdése és a szövetkezet alapszabálya IV. 3. a) alpontja szerinti személyes közreműködésre vonatkozó tagsági alapvető jogát. A tagi személyes közreműködés jogának korlátozása az elsőfokú ítéletben is helyesen megállapítottak szerint a támadott véleménynyilvánító, egyetértési jogot gyakorló közgyűlési határozatnál nem -, hanem csak a keresettel nem érintett együttműködési megállapodást felmondó 2/2020. (III.03.) igazgatósági határozat esetében vethető fel.

[18] Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla a törvényszék azon ítéleti álláspontjával, hogy az alperes szövetkezet közgyűlése hatáskör hiányában is gyakorolhatta az egyetértési jogát az igazgatóság felmondását illetően.

[19] A Ptk. 3: 331. § (4) bekezdése f) pontja szerint a szövetkezet alapszabálya kötelező tartalmi eleme a szövetkezet szervei, így a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyek megjelölése. Az alperes alapszabálya III. 3. pontjában a) - r) pontok alatt sorolja fel a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó tárgyköröket. Ezek között nem szerepel az igazgatósági határozatokkal kapcsolatos egyetértési jog, véleménynyilvánítás gyakorlása. Az alapszabály III. 14. pontja alapján az igazgatóság hatáskörébe tartozik mindazon ügyekben való döntés, amelyeket törvény vagy az alapszabály nem utal a közgyűlés vagy a felügyelő bizottság hatáskörébe. A felperes helyes kereseti érvelése szerint a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 3. §-a alapján a felperessel megkötött tagsági, együttműködési megállapodás felmondása annak 12. pontja szerint az igazgatóság hatáskörébe tartozik, és ezt a jogát a közgyűlés véleménynyilvánítása nélkül gyakorolhatja. Erre figyelemmel a vitás közgyűlési határozat a szövetkezet alapszabályába ütközik.

[20] Az alapszabályba ütköző, így jogsértő közgyűlési határozat esetében már nem kellett vizsgálni a keresetben megjelölt harmadik hatályon kívül helyezési okot, a határozat indokolása jogszerűségét.

[21] A hatáskör hiányában meghozott közgyűlési határozat nem érinti a 2/2020. (III. 03.) számú, felmondásról döntő igazgatósági határozat jogszerűségét. Ezen határozat jogszerűsége csak az arra jogosult által, a törvényi határidőn belül (Ptk.3: 36. § (1) bekezdése) indított perben vizsgálható; amíg a bíróság a határozat jogsértő voltát nem állapítja meg, az irányadó a fuvarvállaló felperes szövetkezeti tag, valamint a fuvarszervező szövetkezet közötti jogviszonyra, az együttműködési megállapodásra. Ezen túlmenően a kereseti kérelem korlátai miatt (Pp. 342. § (1) bekezdése) a jelen perben keresettel nem támadott igazgatósági határozatra vonatkozóan a fellebbezésben kért elvi, avagy más megállapítás nem tehető.

[22] A közgyűlési határozat alapszabályba ütközése szerény súlyú, és ez a jogszabálysértés semmilyen értelemben nem veszélyezteti a szövetkezet jogszerű működését. Emiatt a közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése nem volt indokolt, csupán a jogsértés tényének megállapítása. (Ptk.3:37. § (3) bekezdés, BH2018.19.)

[23] Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta és a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes közgyűlése 13/2020. III.03. határozata jogszabálysértő. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta.

[24] A Pp. 83. § (2) bekezdése és 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet felperest perköltség viselésére kötelező rendelkezését mellőzte és a pernyertesség egyenlő arányára figyelemmel úgy határozott, hogy a felek viselni kötelesek az első - és másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségüket. Az egyenlő arányú

pernyerésre figyelemmel az alperes megtéríteni tartozik a felperesnek a lerótt 36.000 Ft kereseti- és 48.000 Ft fellebbezési illeték felét, azaz 42.000 Ft-ot.

Győr, 2021. június 9.

dr. Ferenczy Tamás sk.

dr. Mészáros Zsolt sk.

dr. Szabó Péter sk.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró